

homilije – *homiliae*

Homilija mons. Ante Ivasa

»Isus uđe u lađu, na moru, sjede i opet poče poučavati. A mnoštvo, silan svijet bijaše uz more, na kopnu.« Evanđelisti rado donose ove prizore s mora... Uz more i na moru Tiberijatskom su se dogodili mnogi važni i znakoviti događaji u Isusovom djelovanju... Njegovi prvi učenici su ribari, ljudi od mora, lađa, od mriža, udica i riba..., od teškog i gorkog ribarskog života... I baš iz tog iskustva s ribarima i morem Isus započinje izabirati, pozivati i odgajati svoje »mlade« učenike. Tu će, na obali mora prvi put izreći riječ koju će mnogo puta i na razne načine, sve do svršetka svijeta ponavljati: »Pođite za mnom.« Tako započinje onaj njegov prepoznatljiv način odgajanja i formiranja učenika, suživotom, iskustvom druženja, osobnim primjerom, zapravo vlastitom osobom: »Slijedi me..., pođi za mnom..., dao sam vam primjer...«. To je bilo tako snažno i neodoljivo da su i »opori« ribari i za njima mnogi »iz svakoga puka, roda i jezika« sa ovoga »mora života«, često razočarani i obeshrabreni zbog praznih i isparanih mreža i preplašeni što lađe nošene olujom često tonu, doživjeli susret i osjetili poziv. I kad su čuli riječ: »Zavezi na duboko«, ili »Zašto se bojite malovjerni, ja sam«, mnogi su s doživljajem spašenosti, s novim životom i radošću u sebi, krenuli govoreći kao Petar: »Na tvoju riječ bacit ću mrežu..., kamo ćemo od tebe, ti imaš riječi života vječnoga«, ili pjevajući kao Ivan Pavao II. »Svoju lađu sada ostavljam žalu, od sad idem kamo šalješ me ti!«

Vrhunac Kristova djela, njegova poziva i odgoja (pedagogije), je ona sa »Vazmene večere«: »Uzmite, jedite, pijte... Ne samo slijedi me, pođi za mnom, nego još više, »do kraja ih je ljubio« (do beskraj): »Uzmite, jedite i pijte, ovo je moje tijelo i krv, Novoga vječnoga Saveza... Nema veće ljubavi nego dati svoj život... Ovo činite meni na spomen... Ovo vam zapovijedam, da i vi tako činite...« To je najdublja tajna naše vjere.

»Divnoj dakle tajni (otajstvu) ovoj klanjajmo se smjerno mi!«, uskliknuo je pred tom tajnom današnji svećar sveti Toma Akvinski (1225.–1274.). Čovjek koji je tako snažno čuo Kristov poziv da ga slijedi u svom vremenu, u redovništvu, da ga ni rodbina ni sila ni zatvor od toga nisu mogli odvratiti. Živio je u vremenu u mnogočemu nalik današnjem. U vremenu svestranog vrenja, traženja, poleta i stvaralaštva. U vrijeme nastajanja sveučilišta, kada su se postavljali temelji empirijskih znanosti novoga vijeka, iskušavala se početnička tehnička čuda, proglašavala se povelja o ljudskim pravima: »Magna carta« (London 1215.), kad nastaje

trgovački i financijski kapitalizam, grade se velebne gotičke katedrale, započinju ekumenski naponi katoličke i pravoslavne Crkve (1274. Lyon), kad se vjerovalo da počinje treće, posljednje razdoblje ljudske povijesti, razdoblje Duha Svetoga (godine 1260.)... Kršćanstvo koje je bilo ugroženo islamom s juga i mongolskotatarskim hordama s istoka, traži puteve kako sebe ojačati iznutra i kako nekršćanskom svijetu priopćiti svoje vrijednosti. Toma, premišljajući Objavu, tradiciju, učiteljstvo (i Aristotela), pravi veličanstvenu sintezu objave i razuma, naravi i milosti, svijeta i Crkve. U svojih 30-ak tisuća stranica sakuplja svu misao svijeta o Bogu i čovjeku. Postaje i gotovo ostaje jedan od najvećih »umova«: »Doctor angelicus«, »doctor communis«, kako ga Pape proglasiše... ipak će na kraju svoga rada i života reći: »Sve što sam napisao čini mi se slama prema onome što sam vidio.« »Dodite i vidite«, govorio je Isus. Ivan »vidje i povjerova«, a Toma povjerova i zapjeva: »Vjera duši čovjekovoj nek spoznanje dopuni... Hvali Sion Spasitelja, vođu svog i učitelja... Uzdiži ga iznad svega... Slava evo velika je: živi kruh što život daje... Ne shvaćamo, ne gledamo, al po jakoj vjeri znamo..., da u hrani Vazmenoj kao hranu tad je dao sama sebe družbi svoj., ljudima se predaje., svaki prima svega Krista... A na kraju vjernicima divan spomen ostavi.«

Krist je svojim učenicima, svojoj Crkvi zapovijedio da njegovo djelo tako nastavi i čini do svršetaka svijeta »Njemu na spomen«. To ostaje trajno poslanje Crkve, njezina prva i najvažnija zadaća i smisao: »Idite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje—Riječ—(Krista Isusa—Spasitelja) svim ljudima«, i to, »krsteći ih...«, što znači »uranjajući« ih u Osobu Isusa Krista... To znači »ucjepljivati« ljude u Osobu Isusa Krista kao »lozu na trs«..., »ja sam trs a vi loze, (a Otac moj vinogradar)«... da u ljudsku smrtnu i često nerodnu lozu utječe Kristova milost, »Životvorni sok« za »život u izobilju«, za život kvalitetan već ovdje na zemlji a onda i za život vječni. Krist Gospodin jest i ostaje Crkvi sadržaj i ponuda, njezina mudrost, njezina Riječ, njezina mjera i prosudba svega zemaljskoga i nebeskoga..., a onda i njezin program i akcija... Ona zato nikad neće biti ni ideologija, ni sustav, ni stranka, ni politika, ali ni nauka, ni socijalna ustanova, ni humanistički pokret, kako bi neki htjeli i danas. Ona je sva »u osobi Krista Isusa« da kao sijač trajno izlazi sijati sjeme Riječi njegove za spasenje čovjeka i čovječnoga na zemlji.

Neće njegovo Sjeme (Riječ—Osoba) biti uvijek dobro primljeno. I On je imao to gorko iskustvo... To je i naše iskustvo, kako u osobnom životu tako i u svećeničkom životu i sjetvi (pastoralnoj, katehetskoj, u radu sa mladima, obiteljima...). »Padne« mnogo zrnje uz put. Dolazi Sotona, odnosi Riječ posijanu. Padne i na kamenito tlo, ne hvata korijen, ili padne u trnje briga vremenitih, zavodljivosti bogatstva i požuda i biva ugušeno... Ali ustrajemo li primati sjeme, pripremati tlo i sijati, monogo zrnje »padne na dobru zemlju koja prima Riječ, pa urodi... mnogostruko«.

Da bi Crkva bila vjerna Kristu, da bi ustrajno primala i sijala Riječ u svako vrijeme i nevrjeme..., da bi u svakom vremenu bilo dobre zemlje i mnogostrukih

plodova, Krist svojoj Crkvi dariva Duha Svetoga. On »Duh ostvaruje u Crkvi svih vremena i svih mjesta jedinu Objavu, koju je Krist ljudima donio, čineći je živom i djelotvornom u srcu svakoga...«, poručuje Papa u *Tertio millenio adveniente*... »Bit će dakle, u ovoj godini Duha Svetoga (piše Papa) važno otkriti Duha kao onoga koji izgrađuje Kraljevstvo Božje na putu povijesti..., animirajući ljude u duhu i dajući da iznikne u življenom iskustvu sjeme konačnog spasenja... Duh podržava nadu..., koja mu nudi sigurno i duboko nadahnuće za svakodnevno zalaganje u preobrazbi stvarnosti da bi je učinio sličnom Božjem planu.« (br. 45, 46)

Uvjereni smo da je i ovaj naš tečaj dar Duha našoj Crkvi, svima nama, da nas ojača i prosvjetli kako što bliže prići mladima baš na njihovom moru. Kako ući u njihovu lađu, u oluje, opasnosti, pučine i brodolome... Kako ih pozvati da prepoznaju Gospodina, da čuju Njegov glas, prime Njegovo sjeme–Riječ, krenu s Njim i donose rod »šezdeseterostruk..., stostruk« svom narodu, svom vremenu, Crkvi i svijetu.

Molimo sa svetim Tomom kako već 1317. godine u »Omišaljskom misalu« stoji na hrvatski preveden njegov »Lauda Sion«: »Dobri pastiru, hlebe istinni, Isuse pomiluj nas, ti nas pasi, ti nas hrani, ti nas videti dobra stvori, v strane živućih.« Amen.